

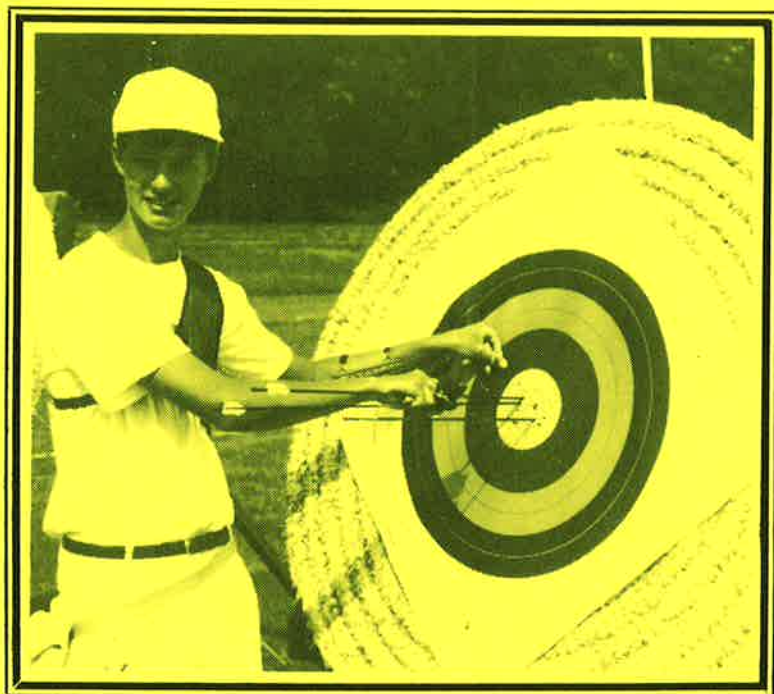
Buestikka

MELDINGSBLAD FOR NORGES BUESKYTTERFORBUND

17. årg.

Nr. 9

November-91

Martinus Grov, Førde BS
– årets bueskytter!

Redaksjon:
Norges Bueskytterforbund
Hauger Skolevei 1, 1351 Rud
Postgirokonto: 0806 3075710
Bankgirokonto: 6230.05.59277

Redaktør:
Morten B. Wilmann. Tlf. (02) 87 46 00

Bladet utkommer med 10 nummer
årlig med unntak av januar og jull.
Utsendelse ca. 15. i måneden.

Årsabonnement: Kr. 75,-

Stoff må være redaktøren i hende
senest den 25. i måneden før bladet
sendes ut.

Annonsestatter: 1/1-side kr. 500,-
1/2-side kr. 250,-
1/4-side kr. 125,-

Stevneannonser: Halv pris
(Betales samtidig med bestillingen)

Innholds- fortegnelse

	side
Redaktøren	2
Opplysninger fra NBF	3
Burde ikke noe gjøres snart?	5
Kjøp & Salg	9
Småplukk	11
Trimming av piler	13
Skyteregler	17
Oversikt over opprykkskrav – rettelse	19

Vær oppmerksom på at bladet
ikke lenger utkommer i januar
måned, slik at nr. 1/92 kommer
i februar.

REDAKTØREN

Medvirkning

Når dette leses, er fristen for innsending
av forslag til Tinget utløpt – og allerede i
skrivende stund foreligger en rekke for-
slag – som vanlig.

Det er gledelig at det er et engasjement
ute i bueskytter-Norge, da dette er en forut-
setning for økt medlemstilgang. Det er å
håpe at engasjementet – og forståelsen for
betydningen av deltakelse på alle plan –
også medfører at klubbene er representert
på Forbundstinget i begynnelsen av mars
neste år.

NBF står foran store utfordringer i tiden
framover, og det er på Tinget de endelige
premissene legges. De signaler fra Styret
som foreligger i skrivende stund, tyder på
radikale budsjettprioriteringer – i seg selv
en interessant utfordring for Tinget.

I denne sammenheng er det kanskje også
på sin plass å oppfordre til at gamle kjøp-
hester settes på stallen, slik at tiden brukes
på det som er viktigst – uten tvil den nye
langtidsplanen med tilhørende budsjett-
prioriteringer.

Og stikkordet er: medlemsrekruttering.

Opplysninger fra NBF

Nye klubber

Vårt forbund har fått to nye medlemsklubber i den senere tid:

Ervika IL
Hallingbogjen BK

Bjugn i Sør-Trøndelag
Gol i Buskerud

Vi ønsker klubbene velkommen til et godt og aktivt samarbeid.

Tillegg til terminlista innendørs

Med henvisning til terminlista i forrige nummer av bladet kan vi
nedenfor gi noen tillegg:

9/11 BK Langskudd	18m	60p. + finaler
8/12 Fredrikstad BS	25m	60p.
25/1 BK Langskudd	18m	60p. + finaler

Kveldsstevner i Fredrikstad:

5/12	25m	60p.
9/1	18m	60p.
23/1	25m	60p.
6/2	18m	60p.
27/2	25m	60p.

Dommerseminarer

Som et ledd i oppdateringen av dommere var det i 1991 planlagt og bud-
sjettert med tre regionale seminarer.
Disse seminarer er imidlertid blitt utsatt til våren -92, idet man nå
ønsker å avvente endelig rapport fra FITA-kongressen, der det som
kjent ble gjort endel nye vedtak av betydning for dommerne.

Det er forøvrig ikke bestemt noe om seminarenes omfang; antall dager,
antall deltakere etc.

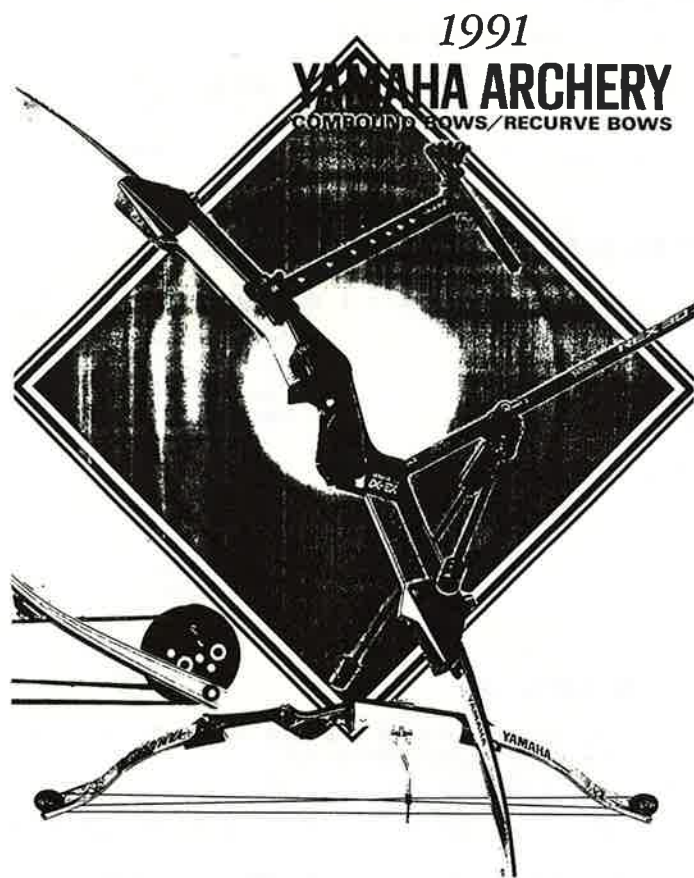
Nye skyterunder – HALV FITA

Vårt internasjonale forbund vedtok på siste Kongress å godkjenne flere
skyterunder – for rekreasjonsformål som det ble sagt. En av disse
rundene, den såkalte FITA 900-runden, har vi allerede, da dette er det
samme som vår Skandiarunde.

Forøvrig ble det vedtatt å godkjenne en halv FITA-runde, og en slik
runde faller godt inn i våre virkemidler for å beholde våre skyttere;
kravet til en runde som tar kortere tid. Hvorvidt denne runden skal
godkjennes hos oss, blir avgjort på Tinget 92.

Med tanke på neste års terminliste ville det derfor være en fordel om
klubbene merket av om de kunne nøye seg med en halv FITA-runde – om
dette ble vedtatt på Tinget.

feelin' YAMAHA

Per K. Egrem

SPESIALFORRETNING FOR BUESKYTTEREN
FROSTVEDTVEIEN 70, 3250 LARVIK
TELEFON (034) 15 257 - MOBILT. 094 52 359

Bare 615 stevneaktive norske bueskyttere –

(Ref. NBF's Tingpapirer-90)

BURDE IKKE NOE GJØRES SNART?

La meg begynne med å slå fast tre ting:

1. Medlemsutviklingen og aktiviteten i NBFs klubber er for nedgående, ifølge tilgjengelig tallmatriell – og det er ikke noe nytt problem.
2. Flertallet av deltakere på våre bueskytterstevner er på mosjons- og middels nivå. Det er langt mellom de virkelige toppskytterne.
3. Norsk bueskyttertradisjon de siste 30 åra (eller mer) har vært dominert av heldagsstevner, les FITA-stevner.

Hvorvidt topputøvere skapes ut fra massen, eller om masseaktiviteten utvikles inspirert av noen få toppskyttere.... kan diskuteres.

- HVA SKAL VI GJØRE FOR Å ØKE REKRUTTERINGEN ?
- HVORDAN SNU DE NEGATIVE TENDENSENE ?

Dette har vært diskutert i årevis.

Påstand: Fortsetter vi på denne måten en 10 års tid til, er norsk bueskyting nesten død.

Så nye påstander: De få som begynner med bueskyting, gjør det fordi de ser bueskyting – slik vi presenterer den – og blir tiltrukket av det.

Tilbudet av fritidsgjøremål, både ute og hjemme hos folk, både kulturelt og idrettslig, er større enn noen sinne. Vi har altså stor konkurranse. Samtidig har de fleste sine begrensninger i form av familiehensyn, arbeidssituasjon, økonomi, tid til disposisjon ovs.

Frafallet, både av "gamle" skyttere og av nye, er stort.

Ny påstand: Vårt produkt er ikke godt nok !

Jeg har drevet med bueskyting som barn og voksen på flere nivåer, i alle grener, som utøver, trener og klubbmedlem – i mer enn 20 år. Fra dengang deltakeravgiften var kr. 15,- for senior og kr. 7,50 for junior og ei pil kostet kr. 15,- ....

nye har skjedd i mellomtida. Dengang var 1200 poeng-grensa noe som lå i framtida, og 1000 poengsnåla til FITA, var noe å kjempe for. Hvorfor slik mimring ?

Jo, for RUNDEN er den samme. Gode, gamle FITA-runden, som garantert har "drept" bueskyttere like effektivt som klubbliderne i norske klubber har klart å gjøre dem "stevneklare".

Og er det noe rart ?

For dem som "overlevde" den første, tøffe starten, bringer kanskje mine personlige betraktninger gjenkjennelse: Skal du på bueskytterstevne, så "må" det liksom være FITA-stevne 144 tellende piler, – opp i otta, seint hjem, sliten, sulten, utslitt..... Det er liksom sånn det skal være.

At det er langvarig, tungt og slitsomt (ta gjerne med vind, kulde og regn), kan liksom være med på å forklare (les bortforklare) resultatet, men.....

Javel, – bueskyting er vanskelig. Men en konklusjon om at bueskyting bare er for stabeiser, holder ikke liv i norsk bueskyting !

Ivrige nybegynnere får vi, likevel. De kan læres både teknikk, gode skytevaner, positiv tenkning og konkurransereglement.

Deretter gjør vi - les norsk bueskyting pr. tradisjon og regelverk - vårt aller beste for å ta livet av både bueskytterglede og iver.

HVORDAN ? Med våre skyterunder, første våpen; FITA-runden.

Kortere skyteavstander for Nybegynnere og de mindre gode skytterne, er et steg i riktig retning. Men det er like fullt 144 piler som skal skytes, det tar fortsatt 7 - 8 timer (i regn og vind), og den egentlige hensikten, m.h.t. rekruttering, har vi ikke oppnådd. Det sladrer statistikken over stevnedeltakelse om.

Jeg slo fast, da, at bueskyting er ikke lett. Det å lære teknikk må til og er en faktor som kan bearbeides ved dyktige trenere/strukturerte kurs osv. I klubbene gjøres denne jobben i stor grad, tross klager. Bueskytterforbundets og kretsenes bidrag må være henholdsvis oppdatert og interessant/nyttig instruksjonsmaterieell og tilbud om emnekurs, trenerutdanning osv.

Er vi da for alltid dømt til å ta imot nybegynnere, investere tid og krefter i dem, la dem bruke tid og penger på sin nye hobby, for at de deretter skal finne ut at det er håpløst - og gi opp ?

Noen blir, de er enten spesielt talentfulle, spesielt heldige med klubbmiljø og oppfølging eller spesielt sta.

Noe må da kunne gjøres for at middelhavsseilerne på bueskytterbanen og de nye, skal bli ?

Overtalelser duger ikke. Tvang duger ikke.

Den gode, gamle FITA-runden duger åpenbart ikke som lokkemat for å få nybegynnerne til konkurransebanen OG HOLDE DEM DER !

På tide med et nytt spørsmål: "Hva er det vi skyter for, alle sammen ? Jo, - for POENG !

Poengene er målestokken for fremgang, for å lykkes. (Og for å fortsette med en hobby, så må man oppleve framgang, i alle fall av og til. Hvis ikke, gir man opp).

Vi må altså lette på noen av de faktorene i bueskyting som vi KAN gjøre noe med; - vanskegraden - poengene - blinkstørrelsene - avstandene - antall piler - tiden som går med.

Vi har visse standarder som skal holdes, dvs. skytereglene. Ingen tillem্পning der.

Og vi vil fortsatt ha behov for en del FITA-stevner.

Arrangementsproblematikken har for øvrig flere aspekter. Kortere stevner krever riktignok like mye materieell til det samme antall deltakere, men jobben blir likevel mindre.

Argumentet om at "man har satt av dagen", holder ikke. Det viser seg for øvrig at det nå (1991) bare er ca. 40 som "setter av dagen" til et stevne som for 10 år siden hadde 60 deltakere, og for 20 år siden enda flere.

Se på LOB's Kr.himmelfartsstevne, Ekebergtreffen osv.

Og er du jakt/felt-arrangør, bør du prise deg lykkelig om du får 30 deltakere.....

Folks økonomi er også annerledes enn før. Mange må nok vurdere reiseutgifter og startavgift litt nøyere enn tidligere. Regionale stevner, hvor man satser på de skytterne som finnes i en 5 - 6 miles radius fra stevnestedet, og samtidig stevner av noe kortere varighet (60 - 90 piler) som kan avvikles over en 1/2 dag, burde være en realistisk kombinasjon. Hvis det sam-

tidig tilbys skyterunder som gir folk mulighet til mye poeng, burde dette være en passelig inspirasjon, både for oss middels- og mosjons-skyttere og nybegynnerne.

Noen stiller selvfølgelig spørsmålet: "De gode skytterne, blir de helt glemt, de da ?"

En ting er at NBF de siste åra har lagt seg på en kurs som kun har prioritert de beste. All denne skrivekløen skyldes jo i stor grad dette at jeg mener NBF går i feil retning. Og statistikken beviser det.....

Men de beste - og de fryktede compoundskytterne som skyter så mye poeng - de kan ivaretas godt, de, med nye, mer poengvennlige runder. Hvis vi bare kunne bryte med den tradisjonelle "bekymringen" for hva som skal skje når noen skyter fullt hus. Hvorfor bekymring ?

Som skytter har du simpelthen lykkes med oppgaven når du har kutt bare blinker ! Det burde da være velkomment ?

I andre skyteformer har de løst "problemet" med å innføre "innertier". Det kommer visstnok i bueskyting også - jeg håper det.

FITA har til oppgave å styre de store mesterskapene, det internasjonale regelverket, og å trekke opp de store linjene.

NBF har til oppgave å skaffe flere norske bueskyttere og å bidra til å heve nivået hos norske bueskyttere.

Nivåheving har vi strevd for i årevis - med blandet resultat. Og - fortsetter vi etter samme kurs noen år til, blir det få igjen å heve nivået hos.

Samtidig blir det svært få å ta av og enda færre igjen til å drive klubber og arrangere stevner for de få som er.

Ingen vil da ha det slik ?

Derfor disse tankene om en "snuoperasjon". Derfor behovet for å vurdere målgruppe, målsettinger og virkemidler og å foreslå enkle tiltak. For de er enkle.

FITA-runden, vår "hellige ku" av en runde, bør opprettholdes som NM-runde. Den er, tross alt, konstruert som mesterskapsrunde. Et NM kan gjerne bestå av eks. 1/1 FITA på lørdag og 1/2 Grand FITA på søndag.

Men etter å ha erkjent at vi i mange år har latt en krevende mesterskapsrunde styre norsk bueskyting, er det nå på tide å begynne å sette sammen skyterunder for de som aldri blir mestere. Eller som ligger i startgropa på den lange veien til å bli mestere.

Det finnes ikke andre begrensninger enn de som de generelle skytereglene og kreativiteten gir. Tingvedtak og anbefalinger fra NBF's ledelse ordner resten.

Så, la oss se på hva skytterne kan ha glede av - nemlig å få poeng, masse poeng ! Vær ikke redd for at det skal bli for mye poeng - bueskyting er som kjent ikke så lett.

La oss konstruere en og annen skyterunde som er egnet til å få flere bueskyttere ut på banen igjen - og holde dem der !

TIPS TIL DOMMERNE

Ettersom det er krav til maks. buevekt i compoundklassen burde du kanskje ha tilgang til en buevekt?

TIPS TIL ARRANGØRKLUBBENE

Det er krav til maks. buevekt i compoundklassen. Bør dere ikke anskaffe en buevekt?

TIPS TIL KLUBBENE

Det blir flere og flere compoundskyttene i Norge! Det er lettest å lære nye skyttene å skyte med compound uten å gå veien om recurve. Vi har utstyr som passer ALLE. Hvorfor ikke skaffe en klubb-bue så nye og gamle skyttene kan forsøke hvordan det er ?

Gjør livet lettere for compound skytteren! La klubben kjøpe en buepresse. Portabel eller stasjonær.

Det er et absolutt "must" at topp skytteren kan få veid pilene sine. En pilvekt koster en del kroner, og det riktige er vel at klubben kjøper den, til glede for alle?

Rette piler er også viktig, hvorfor ikke anskaffe en pilretter? Pilene blir som nye!

Ring til "PrciTech" og spør etter
Per Bolstad
tlf.09.877050

Småplukk

Denne utgaven av bladet redigeres midt i en overgang mellom uten-dørs og innendørs sesong. Vi tar imidlertid med oss noe plukk fra Sandefjord som tidligere ikke er omtalt:

- Sandefjord 8/9 -30 mål jakt. Ca. 35 skyttene ville prøve seg på klubbens jaktstevne denne helgen. Det ble skutt såkalt Nordisk Runde (3 hjerteringer) og som vanlig nådde compoundskyttene de høyeste poengsummene. Arne Ask ledet omtrent fra start til mål og nådde gode 423 p. - med Magnar Tinderholt nærmest med 416 p. Anders Ask, vår senere nordiske juniormester, vant kl. UB på 392 p. I fristil-klassen ble Terje Bøe fra arrangørklubben bestemann på 391 p. Baard Lindberg, Tønsberg, kom 6 poeng etter, først av en gruppe hardt kjempende om de neste plassene. Kåre Gudmundrud, Vidar, vant B-klassen uten særlige problemer, fulgt av Ole P. Gustavsen, Sandefjord, og Tore Klumsten, Hakadal IL. Wenche Bøe smelte til med 388 p. i dameklassen, og ble nest beste fristilsskytter på dette resultatet. Vi noterer ellers at Reidun Kronen ble best av to deltakere i damenes compoundklasse - på 303 p., forøvrig i hard konkurranse med Vigdis Grønning.

Andre ting:

- Det islandske idrettsforbundet har - på vårt initiativ - vedtatt å støtte våre bestrebelser med å få igang bueskyting i Island. Island vil i tilfelle bli en fin tilvekst til det nordiske samarbeidet.
- På nordisk plan (innen bueskyting) drøftes også en evt. deltakelse fra Estland, Latvia og Litauen - stater som nå har fått tilbake sin selvstendighet og som kaster blikk mot norden i sitt idrettsarbeid.
- Det er nettopp avsluttet et trener I-kurs i Vestfold med 12 deltakere og på tilsvarende kurs i Oslo (NBF-regi) er det påmeldt 14 deltakere. Vi håper dette kan resultere i flere trenere i aktivitet. Det var flere forespørsler til disse kursene, men deltakerne hadde ikke gjennomgått de grunnleggende bueskytterskolene (aktivitetslederopplæringen).
- Apropos våre bueskytterskoler. Det er fortsatt flere kretser (og klubber) som ikke synes å ha kjennskap til vår utdanningsmodell. I korte trekk er denne lagt opp slik at nybegynnere gjennomgår bueskytterskole 1 (første del av aktivitetslederopplæringen). Etter en passende treningsperiode gjennomgår skytterne bueskytterskole 2 (aktivitetslederopplæring - del 2) og senere også Bueskytterskole 3. Etter dette opplegget har skytterne fått en bra grunnutdanning som skyttene, og kan dessuten bistå som aktivitetsledere (dvs arrangere nybegynneropplæring - bueskytterskole 1). De spesielt interesserte kan deretter gå videre i sin trenerutdanning.

SKANDINAVISK BUREAU A.S

3812 AKKERHAUGEN - NORWAY

Telefon: ☎ (03) 95 83 15 Int.: ☎ 47 3 95 83 15

Mobiltelefon: 094 - 65 424

Den norske Creditbank - Bankgiro 7047 05 06103 Postgiro 2 04 28 02

NÅR POENGENE TELLER

 Hoyt USA

VINNER I SAMTLIGE OL : 1972 - 1976 - 1980 - 1984 og 1988 !

Her er endel av siste års merittliste:

VM I LAUSANNE 1989:	GULL - SØLV - BRONSE NY VERDENSREKORD 1342 poeng!	HOYT TD4
EM I BARCELONA 1990:	GULL - SØLV - BRONSE	HOYT TD4
VM I LOEN 1990:	DOBBELTSEIER HERRER FRISTIL 3-DOBBELT DAMER FRISTIL	HOYT TD4 HOYT TD4
NM I BERGEN 1990:	HR. JR. 329-341-335-352: 1357 p. ! GULL DAMER SENIOR GULL HERRER COMPOUND 1321 p. !	HOYT TD4 HOYT TD4 HOYT PROVANTAGE
NM I AURSKOG 1990:	GULL HERRER SENIOR GULL DAMER SENIOR GULL HERRER COMPOUND	HOYT TD4 HOYT TD4 HOYT PROVANTAGE
NM MOSS 1991:	GULL, SØLV og BRONSE COMPOUND	HOYT PROVANTAGE
NM KLEPP 1991:	GULL og BRONSE COMPOUND	HOYT PROVANTAGE
NM BODØ 1991:	GULL, SØLV og BRONSE COMPOUND Høyeste poengsum refufve 1328	HOYT PROVANTAGE HOYT TD4
VM FINNLAND 1991:	GULL, SØLV og BRONSE COMPOUND	HOYT PROVANTAGE
VM POLEN 1991:	GULL, SØLV og BRONSE herrer	HOYT TD4

REKORDENE ER SKUTT MED HOYT

* VERDENSREKORD	1352 Poeng	
* NORDISK REKORD	1321 "	
* NORDISK REKORD	1357 "	JUNIOR
* NORGESREKORD	1289 "	
* NORGESREKORD	1329 "	COMPOUND

HVA SKJØT VERDENS BESTE, HERRER MED I POLEN 1991 ?

85 skyttere skjøt med HOYT	
20 " " " YAMAHA	
4 " " " NISHIZAWA	
2 " " " GREEN HORN	
12 " " " Andre merker	

TVIL IKKE PÅ OM UTSTYRET HOLDER MAL TIL TOPPRESULTATER - VELG HOYT !

Trimming av piler

For en tid tilbake var vi noe stykker som dro til Sverige på et Frank Pearson seminar arrangert av Bow Pro/Precitech. Seminaret tok for seg et vidt spekter om bueskyting både med recurve og compound, skyteteknisk, bueteknikk og piltrimming. Jeg er blitt oppfordret til å gi et resyme av det piltekniske, og skal etter beste evne gjøre det.

Frank Pearson er en av USA's best kjente proff-bueskyttere og kan "alt" om bueskyting både recurve og compound. På seminaret deltok mange av toppskytterne i Sverige, samt at han hadde, i løpet av den uken han var i Sverige, mange miniseminaret og privatleksjoner. På disse andre seminarene deltok "esten" av den svenske eliten. Alle som har hørt Frank forelese kan skrive under på at han vet hva han snakker om, og det kommer stadig noen gullkorn man kan plukke med seg.

Når det gjelder piltrimming er det viktig å notere seg at Frank er konstruktøren bak Exacta pilene som han selv skyter med, og som Petra Eriksson brukte da hun satte ny V-rekord på 25m i Finland. (VM innendørs 1991). Det han sier kan muligens være farget av dette, men han viser til facts når han snakker og du får selv avgjøre hva du vil tro. Frank har konstruert en skytemaskin som han bruker i sine forsøk, og med denne er han i stand til å skyte piler hull i hull på 60m - når alt stemmer - dette er da også bakrunnen for hans teorier.

1. Pilene er det viktigste utstyret du har som bueskytter. Det er der du skal legge pengene, dersom du må tenke økonomisk. Han kan få "hvilken som helst bue" til å skyte bra dersom pilene stemmer. Holdbarhet på buen/kvalitet og service er i dette tilfellet ikke påtenkt, han tenker her kun poeng.

2. Alt som lages har toleranser. Det gjelder f.eks veggtykkelse på rør som alle piler lages av, og det gjelder spisser, nocker og fjær/vanes. Dette gir seg 2 utslag som er viktige for oss: Vektvariasjon og spinevariasjon. (I tillegg skal man vite at nocker også kan variere i vekt og dimensjon, spesielt ille er det dersom du har to ulike fabrikat. F. eks Bjørn og BJ nocker)

Det spiller ingen rolle hvilket fabrikat eller hvilket materiale man snakker om, alle vil ha vekt, spine og dimensjonstoleranser av større eller mindre grad.

3. Frank har funnet at dersom en pil avviker med 1 grain fra en annen pil, så vil dette på ca. 60 m utgjøre ca. 2,5 cm i høydeforskjell. Hvilket betyr at dersom du har piler

som avviker med 2-3 grains (og det er ikke usannsynlig, heller vanlig) så er det ikke mulig, selv for verdens beste skyttere, å skyte grupperinger med disse pilene. Gjør du allikevel det, er det fordi du skjøt dårlig og tilfeldigvis slapp på "riktig" sted. For å bote på dette må man veie pilene med en ekstra fin vekt. Dette burde alle klubbene ha som en service til medlemmene.

Det er litt dumt å trene dag inn og dag ut uten å få det til å stemme, og så er det KANSKJE pilvekten som varierer.

Hvordan du får pilene til å veie eksakt likt er et annet kapittel, og beror på hvilke piler du skyter med.

I prinsippet er det slik at de som skyter med fabrikkferdige spisser må finne den tyngste pila i serien og deretter øke spissvekten på de andre pilene inntil alle veier likt.

De som skyter med Exacta piler har muligheten for selv å bestemme vekten ved at de tilpasser en medfølgende balansepinne.

De kan således ta utgangspunkt i den letteste pila, for deretter å slipe ned balansepinnen på de andre pilene inntil alt stemmer. Med dette prinsippet er det slett ikke umulig å få alle pilene til å stemme vektmessig innenfor 0,5 grain. (1 grain er 1/15 gram) Det er imidlertid et "must" med en skikkelig vekt.

4. Det at veggtykkelsen på rør varierer vil også gi seg utslag i spine (pilens stivhet). Dette kan gi seg utslag i dårlig gruppering, selv om du har veid pilene.

Eks. Dersom vi forutsetter at røret har toleranser på spine, så vil stivheten variere beroende på hvilken vei du bøyer pila. Altså er det viktig at de ulike pilene settes på strengen slik at de får mest mulig lik bøyning i slippet. Recurve og compound m/release fraviker i reaksjonsmønster, men prinsippet er det samme.

Hva gjør man så med det?

Det enkleste er å plukke ut de pilene som ikke vil gruppere (etter at du har sjekket vekt, retthet, nocker og fener) og så vrir du nocken til neste fjær/fene. Du endrer med andre ord på hvilken fene som er "hanefjær". Fungerer ikke det, så vrir du en gang til. Fungere heller ikke det kan du kassere pila, eller bygge den om.

Den vanskeligere metoden er å måle stivheten på pila, merke av på skaftet hvor spina er lik, og så bruke det som utgangspunkt når du limer fjærene.

Den aller enkleste metoden (reklame) er å kjøpe Exacta's spinemerkte piler når de kommer i handelen, men da må du vente minst et halvt år til.

5. Frank har, ved hjelp av den berømte skytemaskinen, funnet følgende hovedregel for pilvalg.

Du skal skyte den TYNGSTE pila du klarer for å nå frem på din lengste avstand. Det er i tillegg en fordel om denne tyngste pila er TYNN. (Gjelder fremst utendørs) Jo tynnere og mere konsentrert vekten er, jo bedre. Dette er grunnen til Exacta's, relativt sett, høye vekt sammenlignet med ACE og Beman. Frank vil ha tunge tynne skaft med relativt lette spissvekter. Han bruker selv bare 3-6% fortung pil.

Han fraråder høy pilhastighet, ettersom dette gjør utstyret kjenslig for stilfeil. Dette er stikk i strid med hva andre fabrikanter sier og som har vært gjengs de siste år.

For de av oss som skyter jakt/felt og som er litt opptatt av høydeforskjeller ved feilbedømming av avstanden, sier han: Lær deg å bedømme avstanden bedre!

Men også:

Forskjellen på de aktuelle avstander mellom en tung pil og en lett pil er mindre enn du tror, og du vil tjene mere på stabil skyting enn på at en feildømt pil "henger seg på".

For de som skyter på bane er det bare fordeler med "tunge langsomme piler".

SELV I VIND! Frank bor i Arizona, og der blåser det "alltid" - han vet av erfaring!

6. Frank's "kjerringen mot strømmen" slutter ikke med pilvekten. Han insisterer på at fenene/fjærene skal limes på med den største vinkelen du kan klare å få til, også på carbonpiler. Han liker ikke spinning (både av tekniske og praktiske grunner) og snakker derfor kun om vanlige rette fjær som han dog limer på med helical klemme. Han bruker kun Brite-Site hurtiglim som sitter etter 20 sek. og som gjør at han ikke behøver å lim-feste endene på fjæren/fenene. Videre insisterer han på at korte fjær er "tull" og spesielt da på korte piler. På lange piler som har større styre-evne kan lengden på fjærene reduseres.

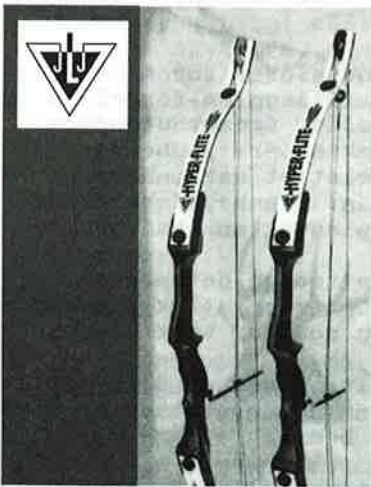
7. Når det gjelder pilhulle, kan nesten hva som helst brukes, bare man er sikker på at pilene går klar. Dog fremhever han Barner ST-1 som faller vekk på grunn av rekylene i fra strengen.

Frank hadde også litt å si om fotstilling, bue- og trekk-arm samt trimming, men det blir stoff til en annen artikkel.

Jeg håper du har fått noe å tenke på. Er det noe som er uklart kan du ringe undertegnede.

Skitt skytte!
Per E. Bolstad
Tlf. 09.877050 (A)

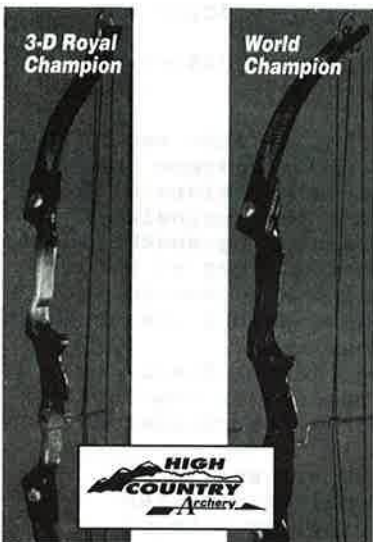

80% LET OFF

JLJ Hyper-Flite

- Dra lengde: 24"-33" Tri-Draw tre tommers trinn
- Dravekt: 35 lbs. - 75 lbs. - Justerbar over 15 lb.
- Midtstokk: Centercut - sort, sort matt, trebark®, mossy oak treestand®
- Lemmer: Laminert glassfiber eller carbon recurve
- Standard kabel/ Dacron streng eller sammenhengende fast-flite® system

3.600,-

3-D Royal Champion

- Dra lengde: 28"-32" i to tommers trinn
- Dravekt: 35-85 lbs. - justerbar over 15 lb
- Midtstokk: SL1 center shot aluminium
- Lemmer: Laminert glassfiber eller karbon
- Harness system: Fastflight

3.990,-

World Champion

- Dralengde: 28"-32" i to tommers trinn
- Dravekt: 35-85 lbs. - justerbar over 15 lb.
- Midtstokk: SL1 center shot aluminium
- Lemmer: 16" rette glassfiber lemmer
- Harness system: Sammenhengende Fast Flight eller no-tear-drop kabel

3.700,-

Randy Ulmer tok gull i VM i Jakt/Felt på Loen i 1990 med en bue fra High Country Archery

Ring idag: 02-27 72 08. Eller fyll ut kupongen og send den pr. post eller fax den på 02-27 72 08

Tilleggsutstyr fra:

TIMELESS ARCHERY INC.

TØXONICS INC.

Manglerud vn 136, 0678 Oslo

Jeg ønsker informasjon om:

- 3-D Royal Champion   World Champion
 JLJ Hyper-Flite   Tilleggsutstyr

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./-sted: .....

Telefon/fax: .....

Skyteregler

Skytelinjen.

Denne gang tenkte jeg å si litt om skytternes forhold til skytelinjen ved å trekke fram enkelte regler der denne spiller en vesentlig rolle.

a) Under skyting skal man ha én fot på hver side av linjen - eller begge føttene på linjen. Begrunnelsen er åpenbar; man har satt en grense for avstanden fra skytteren til skiva og man har forsikret seg om at alle står noenlunde på linje under skyting - av sikkerhetsgrunner.

b) Sikkerhet er også grunnen for at en bue bare skal trekkes opp når man står på skytelinjen, enten man har pil på eller ikke. Man kan selvsagt påstå at en bue er ufarlig å trekke opp uten pil på strengen, men poenget er her å innøve gode vaner. Dermed unngår man at det i ren distraksjon trekkes opp en bue med pil f.eks. på ventelinja, med den ulykkesrisiko som da oppstår.

c) En skjelden gang hender det at pilen ved skyting bare "faller ned" rett foran skytelinjen - enten fordi den ikke satt ordentlig på strengen eller fordi nocken var ødelagt (andre årsaker kan også tenkes).

Dette er det ene av to tilfeller man i bueskyting kan snakke om en form for "onskyting", forutsatt at skytter kan nå pilen med sin bue uten å flytte føttene fra deres posisjon i forhold til skytelinjen. Skytteren kan altså ikke legge seg ned (med føttene på linja) i håp om å nå fram til en slik pil, slik jeg faktisk har sett noen forsøke på.

Hva gjør man så, når man har konstatert at man kan nå pila si? Jo, man tar en ny (reserve) pil opp av kogeret og skyter denne. Før man, etter skyting, plukker opp pila som falt ned - gjør man sine medskytttere på skiva oppmerksom på forholdet. Oppstår det tvil om man faktisk kan nå pila, tilkalles en dommer. Dersom man ikke har med en reservepil fram til skytelinjen, tilkaller man også en dommer, og alle parter oppfører seg som om dette er en utstyrsfeil.

d) Når man har skutt ferdig alle pilene i serien, skal man straks forlate skytelinjen. Det hører ingen steder hjemme å stå igjen på linja med kikkert for å sjekke treffene - man kan likevel ikke gjøre mer på denne serien.

Skjer dette, skal dommer straks gripe inn og gjøre skytter oppmerksom på hvordan vedkommende skal forholde seg. Hvis dette gjentar seg, kan skytter bli diskvalifisert. Poenget med denne bestemmelsen er jo at konkurransen skal kunne utvikles så raskt og smidig som mulig.

e) Man har anledning til å medbringe et teleskop på stativ fram til skytelinjen. D.v.s. i praksis står dette litt bak skytelinjen, noe som betyr at skytteren må flytte seg litt vekk fra linjen for å få sjekket sine treff. Dette er tillatt (selv om noen måtte innvende at dette virker forstyrrende på de andre skytterne).